

برنامه‌های ترکیبی تلویزیون در سالی که گذشت

درستایشی چالش

کسری همایونی افشار

یکی از برنامه‌هایی که شبکه‌های مختلف سیما نسبت به تولید آن اقدام کرده و بخشی از کنداکتور پخش خود را به آن اختصاص داده‌اند، جنگ‌های ترکیبی است که همه روزه شاهد پخش آنها از شبکه‌های گوناگون هستیم. برنامه‌هایی که گاه بسیار جذاب و پربیننده شده و گاه مخاطبانی اندک دارند. برای مثال هم می‌توان به دورهمی با اجرای مهران مدیری و خندوانه رامبد جوان اشاره کرد که هر دو در جذب مخاطبانی میلیونی کاملاً موفق عمل کرده‌اند. حال در ماه پایانی سال نگاهی به جنگ‌های ترکیبی روی آنتن رفته در سال ۹۷ می‌اندازیم.

شبکه یک

این شبکه که ید طولایی در تولید برنامه‌های ترکیبی دارد، امسال نیز خرق عادت نکرده و برنامه‌های این چنینی را روی آنتن خود فرستاده است. فرمول یک با اجرای علی ضیا یکی از آنهاست که عصر هر روز و در ساعتی که توانایی جذب مخاطبانی بالقوه را دارد، پخش می‌شود. برنامه‌ای گفت‌وگومحور که از بخش‌های مختلف تشکیل شده و ریتم تندی هم بر آن حاکم است. اما برگ برنده این برنامه در مواجهه با مخاطبان که بخش مهمی از آن را جوانان تشکیل می‌دهند، انتخاب مهمان‌های برنامه و اجرای گرم و صمیمی علی ضیا است. شیوه طراحی سوالات هم به گونه‌ای است که مهمان برنامه نسبت به آن گارد نگرفته و به راحتی به آنها پاسخ می‌دهد. البته در این بین گاه اشتباه‌هایی هم رخ داده که بیش از هر چیز به اتکای نویسندگان برنامه به شبکه‌های اجتماعی بازمی‌گردد. برای نمونه هم می‌توان به حضور یک پدر و پسر در فرمول یک اشاره کرد که واکنش‌های زیادی را در جامعه برانگیخت. درجه یک با اجرای پدram کریمی، دیگر برنامه ترکیبی موفق و جذاب شبکه یک سیماست که طی آن کریمی روبه‌روی مهمان‌های سرشناس خود در حوزه‌های ورزش و سینما نشسته و گفت‌وگویی را شکل می‌دهد. فرم گفت‌وگوها هم برخلاف بسیاری از برنامه‌های مشابه، چندان طنزآمیز نبوده و برای مخاطبان جدی‌تر برنامه‌های ترکیبی هم می‌تواند جذابیت‌هایی داشته باشد. کریمی با توجه به این که خود عضوی از خانواده سینما به حساب می‌آید، احاطه خوبی نسبت به مهمان‌های هنری برنامه داشته و در این گفت‌وگوها موفق‌تر از بقیه عمل می‌کند. در کنار این دو باید به پایش هم اشاره کرد که همچنان پس از گذشت مدتی نسبتاً طولانی همچنان روی آنتن بوده و به عنوان یک برنامه ترکیبی جذاب اقتصادی مخاطبان پروپاقرصی دارد.

شبکه ۲

این شبکه نیز در سال ۹۷ به‌خصوص نیمه دوم آن در زمینه تولید جنگ‌های ترکیبی فعال و موفق عمل کرده است. خوش و بش یکی از آنهاست که در آن بیش از همه روی بخش‌های نمایشی تکیه شده و نقطه قوت آن هم این بخش به حساب می‌آید. سحر ولدبیگی، نیما فلاح و طلا معتضدی بازیگران این بخش به حساب می‌آیند که به خوبی در متن‌های نوشته شده و شخصیت‌های در نظر گرفته شده برایشان جافته‌اند. همین الان بهویی را هم می‌توان در زمره برنامه‌های ترکیبی با درونمایه آموزشی به حساب آورد که با مشارکت پلیس فتا تولید و روانه آنتن شبکه دوی سیما شده است. برنامه‌ای با محوریت آموزش فرهنگ صحیح استفاده از کارت‌های بانکی و دستگاه‌های کارخوان که از بخش‌های مختلف تشکیل شده است. بخش‌های نمایشی که البته متن‌های آن هم چندان چنگی به دل نمی‌زند، بخش دیگر همین الان بهویی است که بازیگرانی همچون: آرش نودری، یوسف صیادی و بهراد خرازی در آن ایفای نقش می‌کنند که هر کدام ید طولایی در بازی در آثار کمدی دارند. اما در سال جاری برنامه‌ای با عنوان اقیانوس آرام محصول موسسه رسانه‌ای اوج، پخش خود را از شبکه دوی سیما آغاز کرده که یک جنگ گفت‌وگومحور نوجوانانه به حساب آمده و به مرور مخاطبان پروپاقرصی برای خود دست و پا کرده است. البته اقیانوس آرام را نمی‌توان یک جنگ ترکیبی کلاسیک تلویزیونی مشابه نمونه‌های موفق سال‌های گذشته قلمداد کرد؛ چرا که گفت‌وگومحوری غلبه تمام عیاری بر سایر وجوه آن دارد. برنامه‌ای که از سه بخش و ایتیم‌های میانی تشکیل شده است: در بخش نخست مهمانی که خود بچه‌های داخل استودیو دعوتش کرده‌اند، حاضر شده و قصه زندگی خود را که می‌تواند الگوی مناسبی هم باشد برایشان تعریف می‌کند. این بخش به سبک استندآپ اجرا

شده و افراد مهمان هم از میان چهره‌های سرشناس حوزه‌های مختلف برگزیده شده‌اند. در قسمت دوم، نوجوان‌های حاضر در برنامه نسبت به قصه گفته شده واکنش نشان داده و سوالات خود را در این رابطه مطرح می‌کنند. در قسمت آخر هم یک مهمان نوجوان به جمع مهمان‌های دیگر اضافه شده که هیچ ویژگی خاص و عجیبی نداشته اما بیشتر از بقیه به خود و توانایی هایش باور داشته و به همین واسطه هم موفق به انجام کار مهمی شده است. یکی از ایزودهای جذاب اقیانوس آرام با حضور امیردریادار حبیب... سیاری فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران شکل گرفته است. وی در مدت زمانی نزدیک به نیم ساعت با لحنی صمیمانه قصه زندگی خود از کودکی تا استخدام در ارتش و چگونگی رفتن به نیروی دریایی را تعریف کرده و در تمامی این مراحل روی هدف و انگیزه‌های انسان برای رسیدن به آن تأکید کرده که خود نمونه بسیار مناسبی در این رابطه به حساب می‌آید.

شبکه ۳

حالا خورشید با اجرای رضا رشیدپور که پیش از این درباره آن نوشته‌ایم، یکی از برنامه‌های ترکیبی تلویزیون در ساعات ابتدایی صبح است که مخاطبانی پروپاقرص داشته و به خوبی از ظرفیت موجود رسانه‌های مجازی به سود خود بهره گرفته است. راهکار با اجرای شهریاربانی از جمله برنامه‌های ترکیبی شبکه سه با محوریت اقتصاد است که جذابیت‌هایی برای علاقه‌مندان این حوزه دارد. حضور یک کارآفرین در راهکار را می‌توان برگ برنده آن به حساب آورد که به شکلی جذاب به کسب و کار خود و چگونگی راه انداختن اشاره می‌کند. کیوسک تنها برنامه سینمایی این شبکه پیش از به راه افتادن هفت در ایام برگزاری جشنواره فیلم فجر بود که مدتی پیش پخش آن به پایان رسید. اجرای خوب و مسلط احسان عبدی پور در کنار پرداختن برنامه به مسائل کلان سینما را می‌توان نقاط قوت کیوسک به حساب

شبکه ۴

آورد. هفت نیز در سری تازه خود با اجرای محمدحسین لطیفی، برنامه نوپایی است که برای نقد آن باید صبر بیشتری به خرج داد. اما هفت در دهه فجر نقاط قوت و ضعفی داشت که از ضعف هایش می‌توان به اجرای سرشار از تعارف لطیفی و از قوت هایش می‌توان به میز نقد با اجرای مسعود فراستی اشاره کرد. تب تاب دیگر برنامه ترکیبی این شبکه است که گفت‌وگومحور است. برنامه‌ای چالشی با دکوری جذاب و اجرای بارید بابایی که به خوبی هم از عهده آن برآمده است. عصر جدید با اجرای احسان علیخانی دیگر برنامه ترکیبی شبکه سه سیماست که روی استعدادیابی در بخش‌های مختلف متمرکز شده و می‌تواند جذابیت‌های زیادی برای مخاطبان خود داشته باشد.

شبکه نخبه پسند چهار نیز در سال ۹۷ جنگ‌های ترکیبی‌ای را روانه آنتن کرد که شب‌های هنر و سینماگرام از شاخص‌ترین آنها به حساب می‌آیند. در شب‌های هنر هر شب به یک هنر اختصاص پیدا کرده و مجری برنامه به گپ و گفت پیرامون آن موضوع با مهمان برنامه می‌نشیند. برای مثال می‌توان به شب تئاتر با اجرای پیام دهکردی اشاره کرد که عالی از کار درآمده و البته با کناره‌گیری دهکردی از این برنامه ادامه پیدا نکرد. سینماگرام دیگر برنامه ترکیبی جذاب شبکه چهار سیماست که پنجشنبه‌ها راس ساعت ۲۳ پخش می‌شود. برنامه‌ای سینمایی که از بخش‌های مختلف تشکیل شده و هر قسمت آن با دیگر بخش‌ها به لحاظ محتوایی ارتباط دارد. تنوع را می‌توان مهم‌ترین نقطه قوت سینماگرام به حساب آورد که بخش‌های مختلف آن را رقم زده است. برای نمونه هم می‌توان به کلاس درس فیلمنامه‌نویسی با حضور فرزاد موتمن و مهمان برنامه اشاره کرد که حاوی نکاتی مفید برای علاقه‌مندان این رشته جذاب است.

شبکه نسیم

اگر بخواهیم شبکه‌های مختلف تلویزیونی را به لحاظ تولید کمی برنامه‌های ترکیبی مقایسه کنیم، قطعاً این شبکه در صدر قرار می‌گیرد. دورهمی و خندوانه مهم‌ترین و پربیننده‌ترین برنامه‌های ترکیبی این شبکه به حساب می‌آیند که مدتی طولانی روی آنتن بوده و میلیون‌ها مخاطبان داشته‌اند. هر چند خندوانه در فصل زمستان آنچنان که باید موفق عمل نکرده و با ریزش مخاطب مواجه شده است. پس از این دو، به برنامه‌های کودک شو و شبی با عبدی می‌رسیم که اولی جنگ ترکیبی جالبی با اجرای خوب پژمان بازغی است که جذابیت‌های زیادی برای خانواده‌ها به‌خصوص زوج‌های جوان دارد. نقطه قوت شبی با عبدی هم گفت‌وگوی عبدی با مهمان برنامه است که بخش مهمی از آن به شیرینی ذاتی عبدی و بداهه گوئی هایش بازمی‌گردد. چهل تیکه دیگر برنامه جذاب این شبکه در سال ۹۷ است که مایه‌های نوستالژیک داشته و به پخش تکه‌هایی از برنامه‌های قدیمی سیما در دهه ۶۰ می‌پردازد. اجرای خوب مجری آن و تا حدودی متن‌های نوشته شده برای هر قسمت را می‌توان از نقاط قوت برنامه‌ای به حساب آورد که برای علاقه‌مندان به مرور گذشته برنامه‌های تلویزیونی جذابیت‌های زیادی دارد.